

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžz/2/2011
Identifikačné číslo spisu:	5111204391
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:5111204391.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: P.R., t. č. Y., proti odporcovi: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, jednohlasne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Navrhovateľ návrhom doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 15.2.2011 a postúpeného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 14.3.2011, v znení doplneného podania doručeného súdu dňa 2.6.2011, sa domáhal podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) uloženia zákazu odporcovi v konaní o sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti vedenom pod sp. zn. 25109/2010/62-63447 pokračovať v porušovaní základného práva navrhovateľa na inú právnu ochranu podľa ust. § 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na ochranu osobnosti, resp. práva na ochranu prejavov osobnej povahy podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka a súčasne mu žiadal prikázať obnoviť stav pred zásahom. Na výzvu súdu navrhovateľ ako zásah označil tri skutočnosti. Prvý nezákonný zásah spočíval vo vydávaní pokynov a príkazov navrhovateľovi, aby sa proti svojej slobodnej vôli podpisoval pod jednostranné právne úkony s ktorými nesúhlasil, išlo o konanie zo strany ZVJS s prvkami šikanovania, hrubého nátlaku alebo vydierania, ktorý sa uskutočnil 5.6.2009 o 15,01 po prvýkrát a ďalšie nezákonné zásahy rovnakého charakteru boli realizované aj v nasledujúcich dňoch po 5.6.2009 pri preberaní korešpondencie v ÚVTOS Dubnica nad Váhom. V tomto smere v podrobnostiach odkázal na skutkový stav opísaný v rozsudku KS Trenčín č. 13S 68/09-48 z 29.6.2010, proti ktorému podal odvolanie, rozhodnutie o ktorom mu ešte nebolo doručené. Druhý nezákonný zásah spočíval v nesprávnom procesnom postupe GR ZVJS v konaní o sťažnosti vedenom pod príslušnou spisovou značkou, ktorého predmetom sťažnosti bol prvý nezákonný zásah, o ktorom sa dozvedel dňom doručenia oznámenia. Tretí nezákonný zásah spočíval taktiež v zásadných procesných a hmotnoprávných vadách v postupe v konaní o sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti vedenom pod sp.zn. 25109/2010/62-63447, v ktorom bol predmetom prvý a druhý nezákonný zásah, čím odporca nadobudol „vecnú i procesnú legitímáciu ako

subjekt primárne, sekundárne a terciálne právne zodpovedný za všetky procesné a hmotnoprávne vady v predošlých konaniach“. O treťom zásahu sa dozvedel dňom doručenia upovedomenia o spôsobe vybavenia sťažnosti proti vybaveniu (predošlej) sťažnosti. Navrhovateľ zároveň zdôraznil, že listové obálky s poštovými pečiatkami v originálnom vyhotovení boli súčasťou žaloby a sú dôkazom zachovania subjektívnej lehoty, pričom tieto prílohy by mali obsahovať aj poznámky o presnom dni doručenia jednotlivých listín.

Odporca vo svojom vyjadrení k návrhu, doručenom konajúcemu súdu dňa 12.8.2011 žiadal konanie s poukazom na ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastaviť. Náhradu trov konania si neuplatnil. Poukázal na skutočnosť, že obsah návrhu nekorešponduje s petitom, nakoľko sa dotýka výlučne konania odporcu v konaní o sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti (sp.zn. 25109/2010/62) a z tohto dôvodu obmedzil svoje vyjadrenie týkajúce sa namietaného zásahu zo strany odporcu vo veci vedenej pod č. 25109/2010/62. Odporca v tomto smere uviedol, že podľa jeho názoru v danom prípade neboli splnené formálne podmienky pre uplatnenie nároku na ochranu, keďže návrh nebol podaný v subjektívnej 30 dňovej lehote odo dňa, keď sa navrhovateľ o zásahu dozvedel. Citoval ust. § 250v ods. 3 O.s.p., podľa ktorého návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela. Podľa tvrdení navrhovateľa zásah spočíval v nesprávnom vybavení jeho podania zo dňa 7.11.2010, ktoré bolo dňa 2.12.2010 postúpené GR ZVJS na vybavenie a zároveň bola táto skutočnosť navrhovateľovi oznámená zaslaním predmetného postúpenia na vedomie. Odporca mal za to, že navrhovateľ sa o „zásahu“ dozvedel začiatkom mesiaca december a lehota na podanie takéhoto návrhu mu uplynula v priebehu mesiaca január 2011. Z návrhu je však zrejmé, že navrhovateľ tento doručil súdu až 15.2.2011, teda po uplynutí 30 dňovej subjektívnej lehoty.

Navrhovateľ následne vo svojom podaní z 5.9.2011 výslovne uviedol, že navrhuje petit návrhu: „podľa § 250v ods. 4 O.s.p. sa odporcovi v konaní o sťažnosti proti vybaveniu predchádzajúcej sťažnosti pod č. 25109/2010/62-63447 bezodkladne zakazuje pokračovať v porušovaní navrhovateľovho práva na inú právnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, súčasne sa prikazuje obnoviť stav pred protiprávnym zásahom, ak je to možné“.

Podľa ust. § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa ust. § 244 ods. 5 veta prvá O.s.p. súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov.

Podľa ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

V predmetnej veci sa navrhovateľ svojím návrhom domáhal postupu súdu podľa ustanovení piatej hlavy V. časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Nezákonný zásah podľa názoru navrhovateľa spočíval v tom, že navrhovateľ nesúhlasil s postupom odporcu, ktorý písomným oznámením sp. zn. 25109/2010/62-63447 z 2.12.2010 postúpil jeho sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti GR ZVJS, pričom svoj návrh odôvodnil nesprávnym právnym posúdením predmetu (merita) sťažnosti.

Z podkladov administratívneho spisu odporcu boli zistené nasledujúce skutočnosti.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce podaním z 9.11.2010 odstúpil Ministerstvu spravodlivosti SR 12.11.2010 podanie navrhovateľa z 8.11.2010, ktoré bolo v uvedený deň doručené

riadiťovi uvedeného ústavu.

Obsahom podania navrhovateľa bola „sťažnosť navrhovateľa podľa § 22 a nasl. zák. č. 9/2010 Z. z. proti postupu a nezákonnému vybaveniu predošlej sťažnosti GR ZVJS č. GR ZVJS-SŤ-147/12-09 V, v ktorom namietal nezákonný zásah do svojho práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na ochranu osobnosti podľa § 11 OZ, spôsobený vydávaním opakovaných nezákonných pokynov a príkazov príslušníkmi ZVOS v ÚVTOS Dubnica nad Váhom proti jeho vôli ako odsúdeného podpisovať sa pod rôzne listiny na pokyn alebo príkaz príslušníkov ZVJS na základe čoho bol následne disciplinárne stíhaný a potrestaný, hoci takéto pokyny a príkazy sú v príkrom rozpore s § 6 ods. 2 zák. č. 475/2005 Z. z. a § 37 ods. 1, § 38 ods. 1 a § 39 OZ. Navrhovateľ mal zato, že všetky právne úkony v doručovanej knihe a ďalšej evidencii potvrdzujúce údajné prijatie korešpondencie v ÚVTS Dubnica nad Váhom sú absolútne neplatné. V podaní uviedol, že v súlade s právnym názorom MS SR vyjadreným v liste č. 16995/2010/62-18739 z 25.3.2010 je nepochybné, že došlo k nezákonnému zásahu do jeho práv, ako je aj nepochybné, že došlo k nesprávnemu právnemu postupu v ÚVTS Dubnica nad Váhom pri doručovaní korešpondencie. Navrhovateľ v podaní uviedol, že na základe uvedeného došlo pri prešetrovaní prvej sťažnosti GR ZVJS k ďalšiemu nezákonnému zásahu protiprávnym postupom a jej nesprávnym vybavením, a preto podáva „proti GR ZVJS podľa § 22 zák. č. 9/2010 Z. z. sťažnosť proti postupu a vybaveniu sťažnosti v konaní č. GR ZVJS -SŤ-147/12-09, v ktorom nedošlo k náprave protiprávneho stavu a nedošlo k odstráneniu hrozby opakovaného nezákonného zásahu“.

Ministerstvo spravodlivosti SR (odporca) listom č. 25109/2010/62-63447 z 2.12.2010 postúpilo podanie navrhovateľa - sťažnosť, ktorou sa podľa § 22 zákona o sťažnostiach sťažuje proti vybavovaniu sťažnosti - generálnemu riadiťovi Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže. Odporca v liste uviedol, že v súlade s uvedeným ustanovením zákona (§ 22) ide o novú sťažnosť, ktorú mu zasiela na priame vybavenie podľa § 9 zákona, o čom informuje pisateľa. Z podkladov spisu je zrejmé, že navrhovateľ list odporcu č. 25109/2010/62-63447 z 2.12.2010 prevzal 6.12.2010.

Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže - Inšpekcia Generálneho riaditeľstva zboru listom č. GRZVJS-st-349/12-2010 z 10.1.2011 navrhovateľovi oznámilo výsledok prešetrovania sťažnosti proti vybavovaniu sťažnosti. V tomto liste sa uvádza, že šetrením sa zistilo, že sťažnosť pod ev. č. GRZVJS-st-147/12-2009, na ktorú sa navrhovateľ odvoláva na GR ZVJS neevidujú pod jeho menom, ale sťažnosť, na ktorú sa odvoláva, evidujú pod ev. č.: GR ZVJS-st-147/12-10. Ďalej sa v liste uvádza, že Generálne riaditeľstvo ZVJS pri predchádzajúcej sťažnosti, ev. č.: GR ZVJS-st-147/12-10 postupovalo v zmysle ustanovení zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach ako i ZIPS č. 7/2010 - Zjednotenie postupu ústavov pri vybavovaní sťažností podľa zákona o sťažnostiach - pokyn. Sťažnosť navrhovateľa, doručená a zaevidovaná na GR ZVJS dňa 6.5.2010, bola riadne prešetrená a v zákonom stanovenej lehote, t.j. v zmysle § 13 ods. 1 zákona o sťažnostiach, do 60 pracovných dní vybavená. Dňa 14.6.2010 bolo navrhovateľovi zaslané Oznámenie výsledku šetrenia sťažnosti, ktoré sa opieralo o závery z osobného pohovoru, ktorý vykonali s ním príslušníci Inšpekcie GR ZVJS dňa 27.5.2010, z písomného stanoviska riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom plk. Mgr. Jána Vargu, a rozsudku KS v Trenčíne č. k. 13S/68/2009-48, uznesenia NS SR č. 6Ndz/4/2010 a uznesenia KS č. k. 13S/69/2009-80, kde sa v tej istej veci domáhal svojich práv a zrušenia uloženia disciplinárneho trestu súdnou cestou, ktorý mu uložil pedagóg ústavu. Na základe uvedených skutočností považoval sťažnosť navrhovateľa za neopodstatnenú a týmto oznámením za vybavenú.

Účelom konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je poskytnutie súdnej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný za predpokladu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Súdne konanie je zárukou, že súd uložením povinnosti žalovanému nepokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom, vytvorí reálny predpoklad na eliminovanie nezákonného stavu, ktorý vznikol protiprávnym konaním orgánu verejnej správy. Predpokladom na konanie podľa piatej hlavy piatej časti O.s.p. je splnenie definičných znakov takéhoto konania, ktorými sú

- nezákonný zásah orgánu verejnej správy
- zásah nie je rozhodnutím
- zásah bol priamo zameraný proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe, alebo proti ním vykonaný
- dôsledky zásahu trvajú a hrozí ich opakovanie,
- navrhovateľ vyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis
- návrh bol podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa ust. § 250v ods. 8 O.s.p., na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Z podkladov súdneho spisu je zjavné a jednoznačné, že návrh navrhovateľa smeroval proti odporcovi, t.j. proti Ministerstvu spravodlivosti SR. Uvedený návrh podal z dôvodu, že žiadal o ochranu pred nezákonným zásahom zo strany odporcu, keď nesúhlasil s jeho postupom pri postúpení sťažnosti navrhovateľa proti vybaveniu sťažnosti GR ZVJS. Svoj návrh odôvodnil nesprávnym právnym posúdením predmetu (merita) sťažnosti a nedostatočným odôvodnením písomného oznámenia odporcu č. 25109/2010/62-63447 z 2.12.2010 o spôsobe vybavenia sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti.

Podľa ustanovenia § 250v ods. 3 veta druhá O.s.p. návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo. V posudzovanej veci bolo nesporne zistené, že písomné oznámenie odporcu č. 25109/2010/62-63447 z 2.12.2010 navrhovateľ prevzal dňa 6.12.2010. Navrhovateľ sa teda o postupe odporcu, ktorý označil za zásah, dozvedel dňa 6.12.2010. Za stavu, že návrh navrhovateľa z 8.2.2011 na začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom na Okresný súd v Žiline došiel až 15.2.2011, t.j. po uplynutí 30-dňovej subjektívnej lehoty, Najvyšší súd SR skonštatoval, že tento návrh bol podaný oneskorene.

Najvyšší súd SR považuje za potrebné zdôrazniť, že bolo dispozičným právom navrhovateľa, aký prostriedok nápravy - v prípade nesúhlasu s uvedeným postupom odporcu - zvolil, resp. že nezvolil v zmysle Občianskeho súdneho poriadku iný prostriedok nápravy.

S poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ zvolil hore uvedený postup, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu vecne príslušnému na konanie vo veci proti odporcovi Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) po jej prejednaní bez nariadenia pojednávania, neostalo iné ako podľa § 250d ods. 3 O.s.p. v spojení s § 250v ods. 8 O.s.p. konanie zastaviť, z dôvodu oneskoreného podania návrhu.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250v ods. 8 O.s.p., pretože konanie voči odporcovi bolo zastavené.

Pokiaľ navrhovateľ odkazoval na súdne konanie vedené na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 13S/68/2009 - v ktorom sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Védúceho oddelenia výkonu trestu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom č. 381551/1 zo dňa 1.7.2009, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie č. 381551/1-2009 zo dňa 24.6.2009 o uložení disciplinárneho trestu - pokarhania žalobcu pre porušenie povinnosti odsúdeného podľa § 39 písm. b) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - Najvyšší súd SR poukazuje na to, že tunajší súd rozsudkom sp. zn. 6Sžo/226/2010 z 28.9.2011 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.

k. 13S/68/2009-48 zo dňa 29.6.2010, ktorým bola žaloba zamietnutá, potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku č. k. 6Sžo/226/2010 uviedol, že „stotožňuje sa s právnym názorom žalovaného, že doručovanie v rámci zboru väzenskej a justičnej stráže má svoje špecifiká, a zo samotného faktu, že žalobca je vo výkone trestu odňatia slobody, mu vyplýva povinnosť rešpektovať príkazy a pokyny príslušníkov zboru väzenskej a justičnej stráže a iných zamestnancov zboru. Príkaz príslušníka zboru, aby sa žalobca podpísal do doručovacej knihy pošty, bol opodstatnený, majúci právny základ vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, a preto ho nemožno vyhodnotiť a považovať za bezdôvodný a v rozpore so zákonom“.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.